

**Informe de la sessió Molins de Rei
17 de setembre de 2019**

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:

Sumari

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	6
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	13
8. Imatges de la sessió	18

Dia: 17 de setembre de 2019

Hora: 10h a 12:45h

Lloc: Casal Cívic Molins de Rei - Riera Bonet - Ca la Còrdia, 5, Molins de Rei

1. Presentació del procés

La "Xarxa Òmnia" és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'inicien l'11 de juliol i finalitzen el 29 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formeu part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

- **Benvinguda** (10 minuts). Benvinguda i presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec de la Sra. Ilka Shosheva, tècnica de la Generalitat de Catalunya i una de les responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat per grups on es debat sobre els eixos i les línies de treball del programa Òmnia.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica del debat està distribuït en dos espais (un espai per participants dels PO i un altre per tècnics i dinamitzadors) i en cadascun dels espais es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball (aprenentatge, ocupabilitat i acció comunitària), els rol dels agents (el rol que tenen i el que hauria de tenir cadascun dels quatre agents implicats en el programa Òmnia: administració pública, entitats gestores, dinamitzadors/es i participants), la metodologia d'intervenció comunitària i el binomi TIC-social. Les persones participants, dividides en dos grups de treball conformats. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades l'espai de debat on ha estat present.

5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **20 persones (13 dones i 7 homes)**, representants de diferents perfils d'agents implicats en la Xarxa Òmnia; usuàries, dinamitzadores, representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia i tècniques de l'Administració Pública.

En aquesta sessió hi van participar tant dinamitzadors/ores, com agents del territori així com participants del Programa. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

Taula 1. Persones participants segons edat i sexe

Dones	13	65%
De 25 i fins a 35	2	10%
De 35 i fins a 45	1	5%
De 45 i fins a 55	6	30%
De 55 i fins a 65	3	15%
Més de 65	1	5%
Homes	7	35%
De 35 i fins a 45	2	10%
De 45 i fins a 55	1	5%
De 55 i fins a 65	1	5%
Més de 65	3	15%
Total general	20	100%

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	14	70%
Entitat	4	20%
Administracions públiques/Serveis/Programes del territori	2	10%
Total general	20	100%

Taula 3. Persones participants segons el tipus càrrec

Càrrec que ocupen els participants

Dinamitzador/a	4	20%
Participant Òmnia	11	55%
Personal tècnic	4	20%
Personal directiu	1	5%
Total general	20	100%

6. Conclusions del debat

Eix 1: Les línies de treball del Programa Òmnia

Estat de la qüestió (diagnosi):

Positius:

Es valora de forma positiva, per part de participants del Punts Òmnia, els cursos que es realitzen (tallers de memòria, mandales, informàtica), ja que facilita aprenentatge d'eines i recursos, però alhora esdevé un espai de socialització, amistat, suport i ajuda mútua (lluita contra la solitud, situacions personal complicades...), teràpia grupal, etc.

Propostes de futur:

	Aportacions
Formacions	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir formacions específiques vinculades a: <ul style="list-style-type: none"> o Escriptura i ús del català vinculat a les TIC (que permeti escriure millor a través de les TIC: mòbil, ordinador...) o Noves tecnologies (robòtica, impressions 3D, etc.) o Benestar i relacions afectives a la tercera edat.
Replantejament dels 3 eixos actuals de treball	<ul style="list-style-type: none"> - Transversalitzar les activitats a diferents eixos, ja que els diferents àmbits de treball estàn molt interrelacionats. - Un dels eixos (segons alguns participants) hauria de ser Educació, ja que l'àmbit educatiu comprèn molt més que aprenentatge. - Caldria treballar més per projectes i no tant per eixos i realitzar una programació anual per projectes, treballant de manera integral per potenciar més les pròpies accions. - Realitzar diferents tipus d'accions transversals (programat per projectes i no eixos): tallers tipus classe magistral o masterclass, tallers monogràfics o per itineraris, espai d'assessorament personalitzat, etc. - Treballar per projectes: permet reportar l'impacte de l'acció o projecte i no tant el número d'usuaris que han assistit. L'impacte del projecte justifica molt més l'acció que el grau d'assistència. A més, es considera que comptar assistents treu molta feina diària a dinamitzadors. Es considera que antigament els PO estaven molt més vius (no tant encorsetats). És necessari reportar una avaluació de resultats a la DGACC, però es pot plantejar que l'avaluació dels dinamitzadors també passi el filtre d' Inscop, que també pot controlar l'impacte comunitari dels projectes.

<p>Replantejament d'espais i activitats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Replantejar l'espai d'accés lliure a ordinadors, convertint-lo en un espai per a aprendre a resoldre accions online concretes (demander cita al SOC, estrangeria, certificació digital per entitats, demander cita al CAP, etc) amb un acompanyament de la persona dinamitzadora. Així, es diferencia entre: espai amb ordinadors lliures i espai on aprendre a fer tràmits o accions concretes, que és pel que la gent utilitza. - El PO s'hauria de convertir en una finestreta amb acompanyament per a tràmits digitals de l'administració. Apropar serveis a la ciutadania (exemple de bona pràctica: taller ciberciutadania Sta Coloma de Cervelló). - Disposar d'un espai a l'agenda del PO sense definir per encabir accions espontànies, no programades o imprevistes (sessions de participació, col·laboració amb projectes d'entitats, o institucions, campanyes concretes, etc), per no haver de cancel·lar altres accions i tenir marge d'acció per a programar activitats.
<p>Inscripcions a formacions i activitats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Caldria reconvertir les formacions a cursos continuats, amb els grups oberts amb inscripció lliure; per exemple d'alfabetització digital, que té per objectiu fomentar l'autonomia (no té sentit fer grups tancats). - Les inscripcions s'han de simplificar, han de poder ser lliures. Es detecta que funciona més la càpsula que el curs. L'impacte d'aquest format a vegades també és de forma indirecta. La matriu d'indicadors ha de valorar l'impacte comunitari.

Eix 2: Rols dels actors del Programa Òmnia

Propostes de futur:

Actors vinculats als PO	Possibles propostes de millora en relació a les tasques i situació actual
<p>Administració pública (Generalitat), i altres departaments</p>	<ul style="list-style-type: none"> - La Generalitat hauria de publicitar i difondre la tasca i programació dels PO, per arribar a més gent i tenir més impacte a la comunitat, més visibilitat i més reconeixement. Actualment no es publicita massa ja que no és un servei de la Generalitat, sinó que es considera un recurs més del territori (de titularitat de la Generalitat). Però la realitat dels PO és una barreja entre servei i recurs, i per tant, es considera que fer més difusió enriqueix l'impacte, la tasca i l'atenció dels dinamitzadors.
<p>DGACC</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hauria de donar més recolzament: a l'hora de convocar reunions, de proposar accions a altres institucions (centres

	<p>educatiu, administració local, comarcal, diputacions...). La DGACC ha de poder tenir aquest paper d'intermediari, ja que té més "poder de convocatòria". Es considera que aquest paper és clau per exemple i sobretot en la intermediació amb instituts per coordinar accions.</p>
Entitats gestores	<ul style="list-style-type: none"> - Les entitats gestores han de donar molt més suport a nivell de coordinació amb altres recursos, i fins i tot amb la pròpia administració pública en els diferents estaments. També pot ser un focus de difusió publicant i distribuint tríptics informatius.
Dinamitzadors i dinamitzadores	<ul style="list-style-type: none"> - Cal definir millor la terminologia del perfil de dinamitzadors. Actualment la terminologia que s'utilitza per a definir la tasca del dinamitzador no ajuda a la comprensió de la mateixa per part d'agents externs a la Xarxa Òmnia. Proposta: Dinamitzador digital vs. Agent d'innovació local (Exemple d'Andalusia). - Cal més formació o recolzament a dinamitzadors per a afrontar situacions i fent acompanyament a persones en crisi personal: gestió de les emocions. - Donar més llibertat d'horaris a les persones dinamitzadores per a què tinguin la possibilitat de rebre formacions o assistir a jornades tècniques. Es considera que hi ha poca flexibilitat en els horaris i que l'agenda del dinamitzador està massa pautaada. La programació i gestió del PO requereixen de més flexibilitat. - Les persones dinamitzadores han de poder tenir un temps per a poder fer una tasca comunitària (diagnòs i treball de camp, coordinació amb recursos i administració- consells comarcals, ajuntament, etc).
Participants i usuàries	<ul style="list-style-type: none"> - Es destaca que al PO hi ha una elevada participació i implicació dels participants, sent proactius i no sols usuaris/consumidors del servei.

Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Protocol de derivacions i pautes sobre les tasques i rols	<ul style="list-style-type: none"> - Cal definir i marcar millor els rols de cada recurs: SOC – Punt Òmnia – Recursos municipals d'ocupació. Alhora cal més coordinació i més coneixement de la tasca de cadascú. - Elaborar un protocol de derivacions del SOC – derivacions per alfabetització digital. - Fomentar una major relació amb serveis i recursos, i entitats. Que l'espai de coordinació sigui un espai físic i periòdic, i d'obligada assistència.
Relació amb els recursos i la realitat del territori	<ul style="list-style-type: none"> - Cal una coordinació més estable entre PuntTIC i Punt Òmnia. En alguns PO, en funció del context, el perfil de la dinamitzadora i la procedència i les inquietuds de les persones assistents, existeix contacte en major o menor mesura. Però es considera que punt TIC i PO han d'estar ben coordinats per sumar forces i no solapar o repetir accions. - Realitzar una diagnosi acurada del territori sobre recursos existents per a plantejar coordinacions més adequades i coherents. - Teixir més xarxa entre POs del territori; cal pautar trobades mensualment (per exemple, un divendres de cada mes fer trobades de dinamitzadors per rebre formació i compartir experiències amb dinamitzadors del territori). La DGACC hauria de valorar (com a obligatòria) l'assistència a aquestes jornades d'intercanvi i formació.
Xarxa Òmnia integrada	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir formació a dinamitzadors i/o coordinadors dels PO: <ul style="list-style-type: none"> - Per una banda formació continuada i opcional - Per altra, formacions obligatòries de base: perspectiva de gènere, gestió emocional, temes socials, coneixements bàsics tecnològics, amb contingut de gestió i contingut pedagògic. - Promoure la coordinació entre dinamitzadors dels PO, per a dissenyar i programar projectes comuns, integrats al territori compartit. - Disposar d'un espai de relació virtual entre PO, on compartir recursos, que sigui complementari a les sessions presencials de relació PO.
Altres propostes d'innovació:	<ul style="list-style-type: none"> - Canviar de nom els PO per algun que pugui cridar més l'atenció, o posar un eslògan que clarifiqui què és el PO, ja

	<p>que es detecta que hi ha molt desconeixement. Es considera que molta gent ho associa a l'entitat "Òmnium Cultural" i per això no en vol saber res.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realitzar una campanya de promoció dels PO, on tots els agents vinculats han de tenir un paper actiu. Aquesta promoció es pot fer també en festes majors, fires d'entitats, etc. - Sortir més a fora del centre, estar més presents en activitats locals, populars. Incloure territoris més aïllats dels municipis. Complementar la centralitat de l'espai del PO amb sortides estratègiques per a accions concretes. - Adaptar la senyalització dins dels espais on està ubicat el PO per afavorir la seva visibilitat en aquells centres compartits amb entitats, centres cívics, etc.
--	--

Eix 4: Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Formacions	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir formacions per combatre els rumors/fakes news - Promoure formacions sobre seguretat digital - Tallers d'eines de participació digital per incidir socialment (canals digitals locals, ajuntaments, entitats)
Renovació d'equips i espais	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptar la tecnologia a les noves costums, hàbits i necessitats dels usuaris: tauletes digitals, mòbils, etc. Les tauletes permeten més dinamisme i mobilitat pels espais i faciliten una programació d'accions més adequades a les necessitats de les persones usuàries, especialment de joves. L'existència de tauletes digitals possibilitaria un enriquitment de moltes activitats. - Reordenar i replantejar espais, adequant-los als hàbits i costums d'avui. - Espais més polivalents: Cal canviar la concepció del treball individual i aïllat amb ordinadors: cal situar els ordinadors al mig de la sala, que la gent es pugui mirar als ulls, parlar, etc. per fomentar la relació entre participants. S'ha detectat que aquesta interacció empodera a les persones usuàries. - Generar l'espai i dotar d'instruments per a transformar l'Òmnia en un laboratori de noves experiències i projectes innovadors adaptats a diferents edats. - El PO ha de tenir una xarxa WIFI potent, la connexió a internet ha de ser digna.
TIC i inclusió social	<ul style="list-style-type: none"> - La tecnologia ajuda a facilitar el dia a dia en alguns

i xarxes relacionals	aspectes: demanar hora al metge, comunicació amb la família i amics, recepta electrònica - Disposar d'un espai a internet per poder escriure les vivències (blog, revista electrònica del PO...).
----------------------	--

7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
A la resta de la UE			
A la resta d'Espanya	5	2	7
Catalunya	6	5	11
NS/NC	1		
Total general	12	6	19

Municipi de residència	Dona	Home	Total
Barcelona		1	1
Cervelló	1		1
Esplugues de Llobregat	1		1
Martorell	1		1
Molins de Rei	2	3	5
Sant Andreu de la Barca	1		1
Sant Boi de Llobregat		1	1
Sant Vicenç dels Horts	5	2	7
Viladecans	1		1
Total general	12	7	19

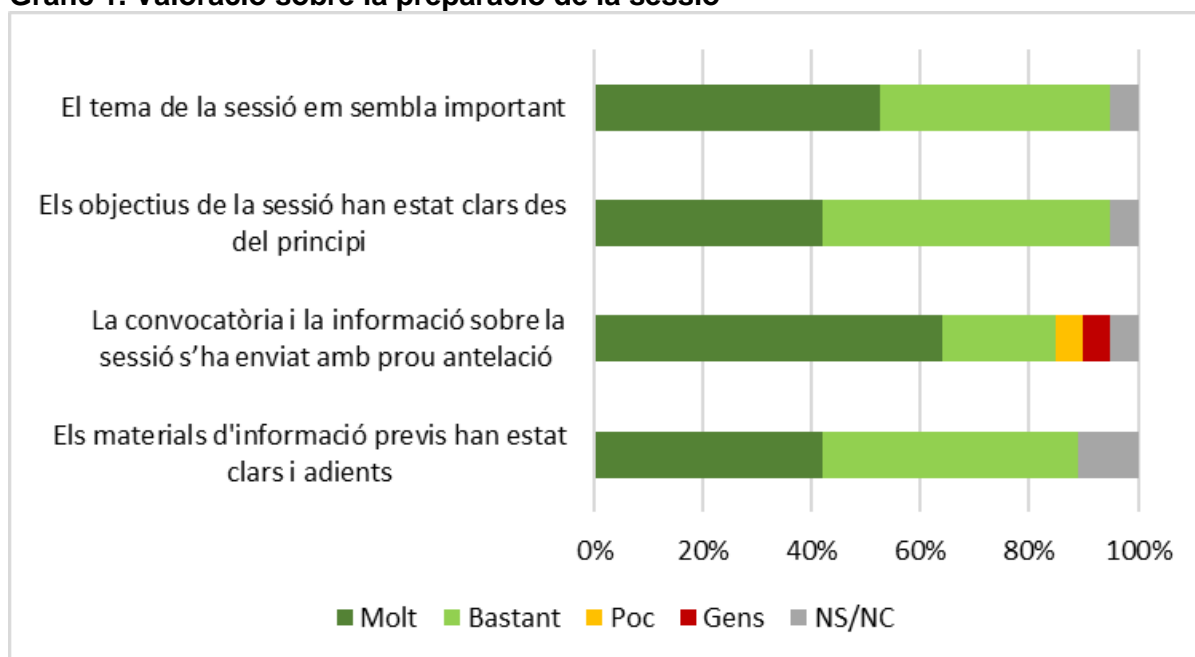
Situació laboral	Dona	Home	Total
Aturat/da	1		1
Jubilat/da o pensionista	4	4	8
Treballa	7	3	8
Total general	12	7	19

Sector	Dona	Home	Total
Administració pública	3		3
Salut, educació i serveis socials	2	4	6
NS/NC	6	4	10
Total general	11	8	19

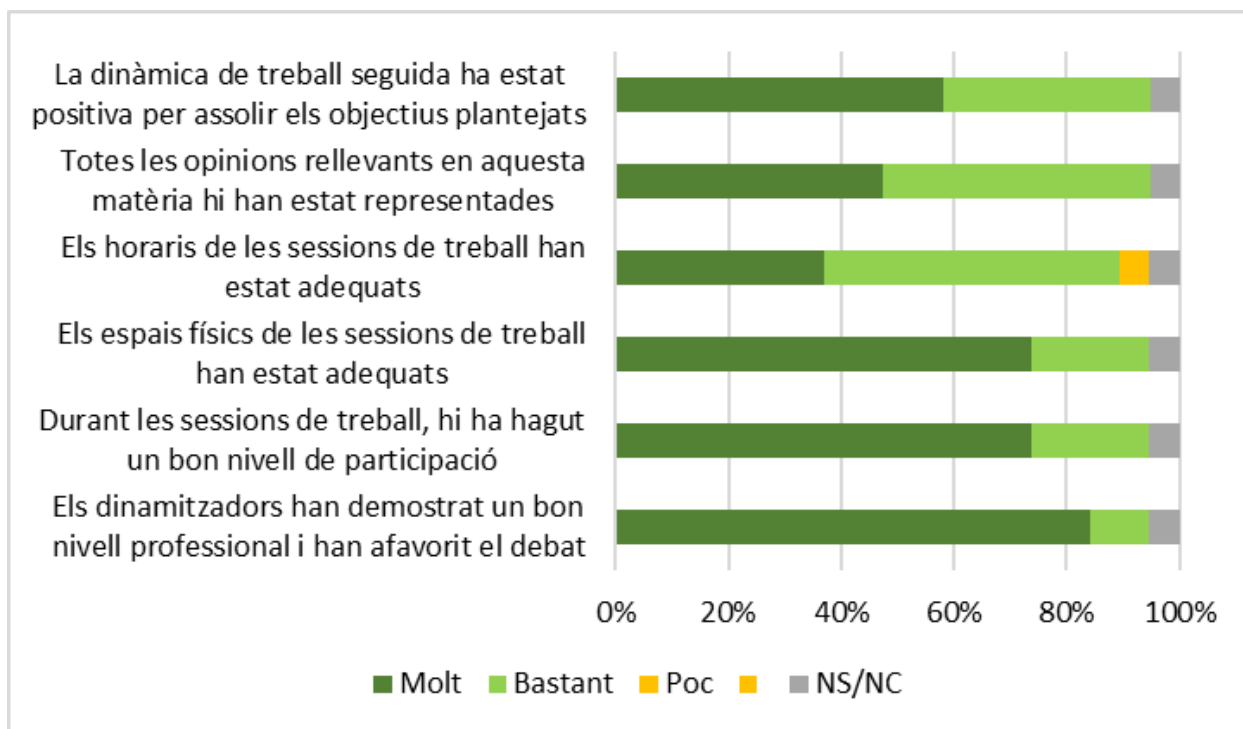
Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
Batxillerat superior	3		3
Diplomatura		1	1
Educació primària ESO, EGB, Batxillerat elemental	2	2	4
Grau universitari	1	1	2
Màster, llicenciatura i doctorat	4	1	5
No sap llegir o escriure	1		1
Sense estudis	1	1	2
Total general	12	7	19

Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

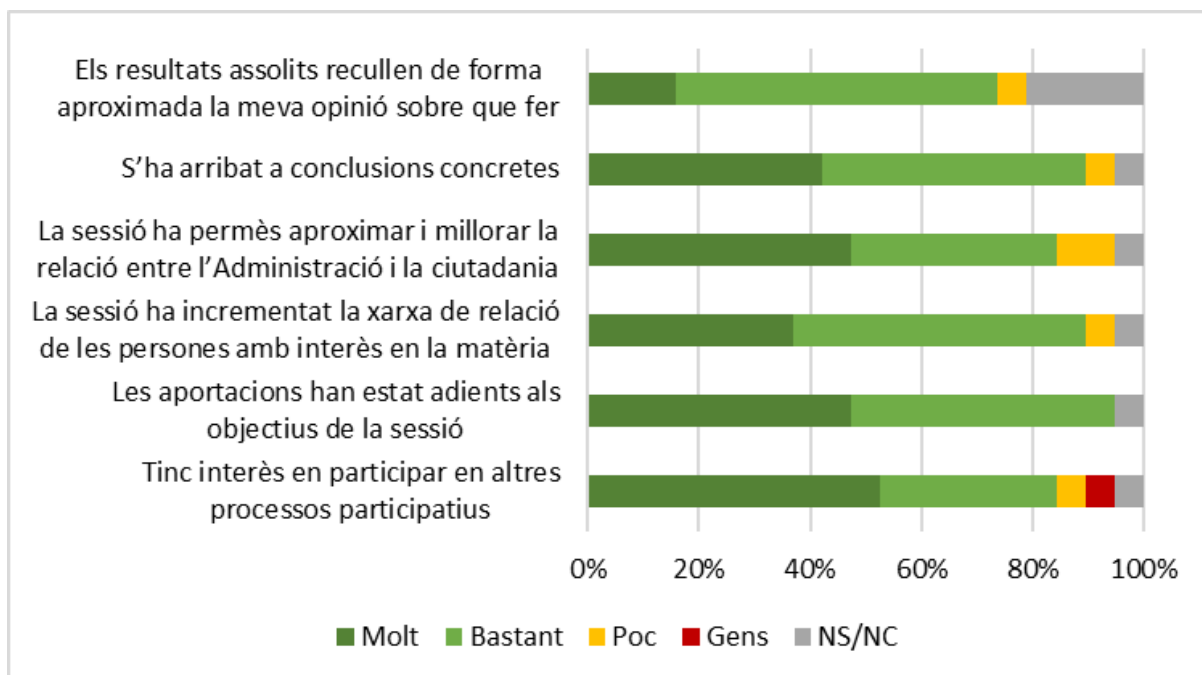

Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius

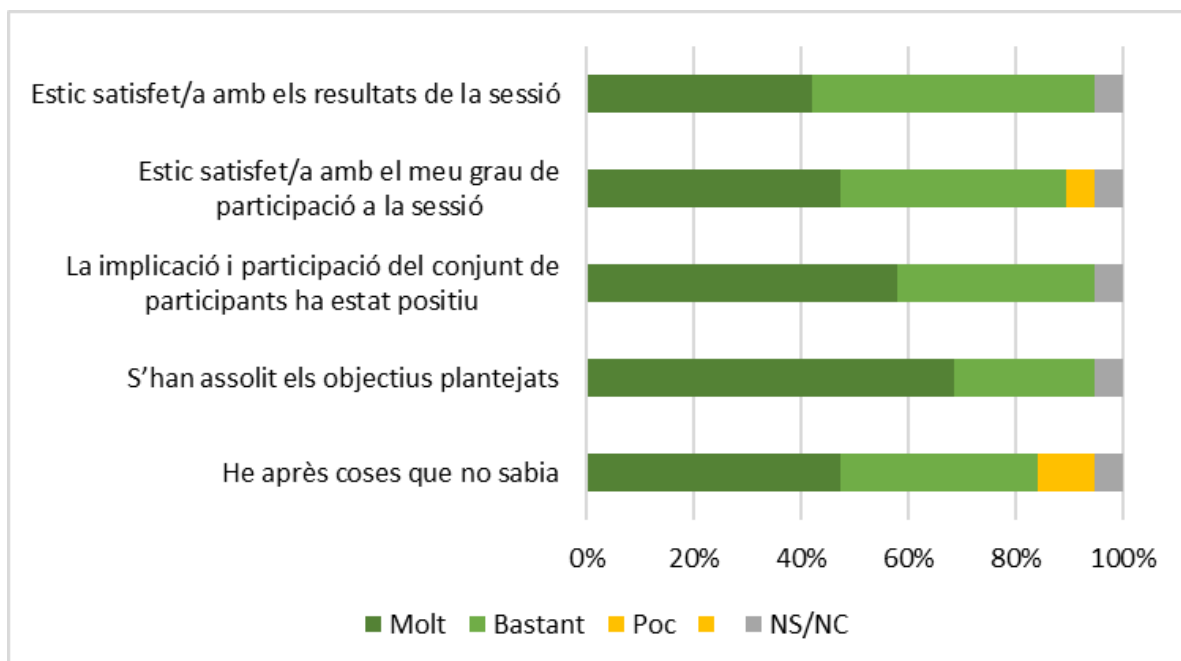

Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Gràfic 4. Valoració general

Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria

A través de la Generalitat de Catalunya	21%
A través de la meva entitat	54%
A través d'internet	5%
A través de l'Ajuntament	5%
PO Sant Vicenç dels Horts	5%
NS/NC	11%
Total general	19

8. Imatges de la sessió

